

Schippers en van Rijn doen bizarre uitspraken voor aanvang eHealth-week

In het NRC-Handelsblad werd gisteren een interview gepubliceerd met minister Edith Schippers en staatssecretaris van Rijn van VWS. De redacteuren Wouter van Noort en Jeroen Wester tekenden het op. Het vond plaats ter gelegenheid van de eHealthweek die van 8 tot en met 10 juni in Amsterdam gehouden wordt. In plaats van de gebruikelijke, afgemeten, taal van bewindslieden leek er sprake van een totale make-over. Met stuwende propaganda en voorbijgaand aan de werkelijkheid en het eigen beleid waren beiden bezig de eHealth-ballon fors op te blazen. Het gesprokene kwam in het licht van wat nu in de zorg plaatsvindt zeer ongepast over. Schippers probeert eerst het contrast tussen het verleden en toekomst met eHealth aan te geven door te zeggen dat ze vorig jaar nog twee ponskaartjes in haar portemonnee had. Misschien van de buurtsuper. Ziekenhuizen hebben ze al langer vaarwel gezegd. Bij de eHealth week lijkt het te gaan om gezondheid, maar in wezen gaat het om big business, very big business.

Van Rijn

De staatssecretaris van VWS begint met de constatering dat het aantal verpleeghuizen gehalveerd is terwijl het aantal 80-plussers verdubbeld is. Om dan in één adem te zeggen dat dat niet door iets beleidsmatig komt. Er is wel een tendens dat

mensen langer thuis willen blijven wonen, maar de verregaande sluiting van verpleeghuizen is wel degelijk het gevolg van overheidsbezuinigingen: o.a. door strengere indicatiestelling en met een groter beroep op mantelzorgers in het kader van de “participatie-maatschappij”. Tussen de regels door laat hij ook weten dat het medisch beroepsgeheim nog wel eens lastig kan zijn, bijv. bij de jeugdzorg.

Schippers

Al sprekend over wie de eigenaar is van medische data komt de minister aan het woord. Die praat dan over de toegankelijkheid van medische data, en spreekt daarbij zonder het Landelijk SchakelPunt(LSP) direct te noemen zowel over de uitwisseling van medische informatie via dat LSP en de inzage in (delen van) ziekenhuisdossiers via patiënten-portalen. Dat zijn twee verschillende zaken, waarbij het laatste vele malen makkelijker te regelen is dan het eerste. De minister spreekt over de afwijzing van het Landelijk Elektronisch PatiëntDossier in de Eerste kamer zonder de martelgang in de Eerste kamer van haar vervolgwetsontwerp 33509 over de elektronische medische datacommunicatie te noemen. Die behandeling sleept zich al anderhalf jaar voort en is absoluut niet ten einde en zal mogelijk over de komende verkiezingen heen getild worden om haar een afgang te besparen.

NPCF

De minister zegt samen te werken met de Nederlandse Patiënten en Consumenten Federatie(NPCF) om een “persoonlijke gezondheidsomgeving” te creëren waarbij de patiënt zelf data beheert , kan toevoegen etc. Dit Persoonlijk GezondheidsDossier(PGD) wil men koppelen via een portaal aan het LSP. Het LSP is een verre van volmaakt medisch datacommunicatie-systeem dat veel verontruste critici kent. De veiligheids- en privacy-problemen rond een dergelijke PGD-LSP-koppeling zijn enorm en absoluut niet in korte tijd op te lossen. Eigenlijk gaat het niet om “samenwerking” tussen VWS

en NPCF maar meer om planmatige uitvoering van VWS-beleid door de NPCF. De begroting van de NPCF bestaat dan ook voor 90 % uit VWS-subsidies. De NPCF komt door die subsidiering vaak met zaken die VWS liever niet rechtstreeks uit de eigen koker laat rollen. Overigens zijn na enige publieke aandacht voor de PDF-files met de de balansen van de NPCF over de laatste jaren niet meer toegankelijk op de website in tegenstelling tot enkele weken terug.

Erg gênant

In de laatste alinea van het interview gaan Schippers en van Rijn helemaal los over de toekomst van ziekenhuizen. Schippers vraagt zich hardop af hoe al die grote ziekenhuizen zichzelf nog gefinancierd krijgen via banken en vindt het ook zonde van het premiegeld dat in stenen gaat zitten. De sector die nu gericht is op ziekten zou zich in haar ogen straks op voorkomen richten. Het trieste aan dit verhaal is dat veel preventieve programma's in de zorg bij de bezuinigingen door VWS gesneuveld zijn. Daarnaast hebben Schippers en de bewindslieden voor haar alleen maar toegewerkt naar het ontstaan van steeds grotere ziekenhuizen met de roep om efficiëntie en concentratie. Zou ze nu echt denken dat straks hersenoperaties of open-hart-chirurgie op de keukentafel of in een schuur gaan plaats vinden of door preventie voorkomen kunnen worden?

Het is gewoon te gênant voor woorden om haar dit soort taal te horen bezigen. Van Rijn maakt het dan nog erger door zich hardop af te vragen wat we aan moeten met die grote parkeerplaatsen bij de ziekenhuizen.

Billion dollar business

Voor diegenen die nog niet begrepen hadden waarom eHealth niet zoveel met health of echte zorgverlening te maken heeft, is de lijst van sponsors c.q. belanghebbenden van de E-Health-week, of wel de AutoRAI voor eHealthbusiness- consultants en

hardwareleveranciers, erg interessante leesstof. Het is immers booming business in het gezondheidszorgmodel van Schippers, de zorgmarkt. Aan de lijst met sponsors van dit door [HIMMS Europe](#) georganiseerde congres in de Beurs van Berlage te Amsterdam is te zien welke zakelijke belangen spelen. [Ingedeeld in categorieën van edelstenen en \(edel\)metalen](#) ziet u wie de belangrijkste spelers zijn op dit vlak. Philips en Epic staan bovenaan, maar op weg naar beneden komen we naast Microsoft ook bedrijven als Deloitte en Elsevier tegen. Concerns met vele miljarden aan omzet en grote winsten. Ook het organiseren door HIMMS is gewoon keiharde negotie zoals men vroeger zou zeggen. [Gewoon deelnemen is niet goedkoop.](#) Voor één enkele dag rondlopen betaalt u wel vierhonderd euro, ondanks de royale sponsoring.

Diep triest

Het is uitermate triest dat de beide bewindslieden van VWS gemeend hebben zich zo te moeten uiten om de eHealth-week een overheidsimpuls te geven. Het is bewindslieden onwaardig. Ze helpen ermee [de eHealth-bubble](#) verder op te blazen. Erger is dat hun opmerkingen in ernstige mate te kort doen aan alle inspanningen van de werkers in de zorg, die geen markt is.

Nog één opmerking moet mij van het hart. Ik wist altijd wel dat ICT-mensen snelle jongens en meisjes in strakke kleding waren. Maar dat hun eHealth-week(8 t/m 10 juni) maar drie dagen duurt is voor een gewoon mens niet te vatten.

W.J. Jongejan, huisarts n.p.

Met dank aan de heer H. Nobel, voormalig huisarts voor de stimulerende discussie over dit onderwerp

07-06-2016: 17.08 uur. Enkele aanpassingen aan de tekst doorgevoerd